

Pučko otvoreno učilište
34000 Pakrac
Trg Dr. F. Tuđmana

Muzejski
Muzej
dokumentacijski
Documentation
centar
Center

Jelena +
Antoniya
HMU

gđa. Jelena Babin, ravnateljica

Ur. broj: 144/2 - 04
Zagreb, 12. listopada 2004.

REPUBLICA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE

Primljeno: 18-10-2014

Org. Jed. 612-05704PT-226

Držbani broj 350-03-7/05-02

Poštovana gospođo Babin,

U privitku dostavljamo Promemoriju uvida u građu i arhitektonski projekt obnove zgrade za muzej u Pakracu.

Također vam nudimo uvid u Arhiv MDC-a u kojem je pohranjena dokumentacija u vezi historijata i osnivanja muzeja, te vrstama građe u fondusu prvog muzeja u Pakracu iz 50-tih god. 20. st.

U nadi daljnje uspješne suradnje, srdačno vas pozdravljamo,

Ravnateljica MDC-a

prof. Višnja Zgaga,
muzejska savjetnica

U prilogu:

- Način i sadržaj zahtjeva za registraciju zbirke
- Smjernice za izradu muzeološke koncepcije/ programa

Na znanje:

1. Ministarstvo kulture, Uprava za kulturni razvitak i kulturnu politiku
2. Pismohrana, MDC

Ilica 44
p.p. / P.O.B. 539
10000 Zagreb
Hrvatska / CROATIA
Tel / Phones: +385 1 4847 897, +385 1 4847 913
Knjižnica / Library: +385 1 4847 914
Fax: +385 1 4847 913
e-mail: info@mdc.hr

Promemorija uvida u građu i arhitektonski projekt obnove zgrade za muzej u Pakracu

Sukladno dopisu Ministarstva kulture od 3. rujna 2004. i pozivu ravnateljice POU Pakrac, 30. rujna 2004. obavljen je uvid u građu i u arhitektonski projekt obnove zgrade za muzej u Pakracu.

Građa:

U POU Pakrac prikupljen je određeni broj predmeta koji mogu služiti kao začetak budućeg muzejskog fundusa odnosno muzejskih zbirki:

- Galerijska zbirka: 40 - tak slika (pojedine bezvrijedne, potrebno uspostaviti kriterij nadopune zbirke)
- Etnografska zbirka: 2 kompletne nošnje, 7 - 8 komada pojedinačnih tekstilnih predmeta, 4 drvena predmeta (načve, lopata za kruh.....)
- Kulturno povijesna zbirka (?): vitrina (poč 20. st), stolić, servis za kavu (6 šalica i 6 tanjurića, kantica za mlijeko), kamena kugla

Navedeni broj i kvaliteta predmeta nedostatni su za stvaranje stalnog muzejskog postava, a nema ni stručnog osoblja za izradu idejne koncepcije budućeg muzeja.

U vezi problema etnografske građe koja je (navodno) nakon zatvaranja prvog muzeja u Pakracu i nakon Domovinskog rata prenijeta i pohranjena u Muzeju Brodskog Posavlja u Slavonskom Brodu, potrebno je uspostaviti službeni kontakt s muzejom u Sl. Brodu i otvoriti pitanje povrata građe.

Postojeću građu za muzej treba popisati (s osnovnim podacima: inventarna oznaka/broj, naziv zbirke; naziv predmeta; autor; materijal; tehnika; datacija; dimenzije; provenijencija: način i datum nabave, ime prodavatelja ili darovatelja, mjesto nabave - sukladno *Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi/NN108/02.*) i svaki predmet fotografirati.

Popis građe s fotodokumentacijom potreban je za osnivanje muzeja, a ujedno je podloga za pripremu zahtjeva za registraciju i zaštitu muzejske zbirke tj. **upisivanje na listu zaštićenih kulturnih dobara RH.** Zahtjev treba uputiti nadležnoj Upravi za zaštitu kulturne baštine tj. Konzervatorskom odjelu u Požegi. (* Način i sadržaj zahtjeva za registraciju zbirke priložen je dopisu).

Arhitektonski projekt obnove zgrade za muzej:

Arhitektonski (glavni i izvedbeni) projekt uređenja zgrade i prostora izradio je URBOS d.o.o. studio za arhitekturu, oblikovanje i konstrukciju, Osijek. Glavni projektant Milko Puncer, d.i.a.

Zgrada predviđena za smještaj muzeja, mali dvor Jankovića, upisana je u Registar nepokretnih kulturnih dobara pod reg. br. 759. - **već je u fazi građevinske obnove.**

Iako u sklopu dokumentacije arhitektonskog projekta postoje **Posebni uvjeti zaštite nepokretnog kulturnog dobra** izdani od Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel Požega (5. svibnja 2003.) koji među ostalim uvjetuju **provedbu konzervatorskih istražnih radova i izradu projekta idealne**

rekonstrukcije - iz arhitektonskog projekta nije vidljivo je li rađen na temelju konzervatorske studije i postoji li ona uopće. Očigledno je da prostorni raspored predložen u projektu nema podlogu u muzeološkoj koncepciji muzejskih sadržaja, odnosno napravljen je bez konzultacije stručnjaka, stoga bi ga obvezno trebalo revidirati.

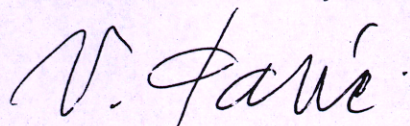
Kako je važno da se uređenje zgrade/kulturnog dobra/muzeja i stalnog muzejskog postava realizira po principima i standardima muzejske i konzervatorske struke predložimo izradu konzervatorske studije i hitnu izadu muzeološke koncepcije.

Muzeološku koncepciju/program muzeja izrađuje grupa stručnjaka, a ona među ostalim obuhvaća konzervatorsku studiju (koja je neophodna zbog visoke spomeničke kategorije objekta u kojem je muzej smješten) te analizu i valorizaciju prostora i plan rasporeda muzejskih sadržaja koji uvažava obavezne principe zaštite građe.

Savjetujemo da se za izradu muzeološke koncepcije/programa muzeja i stalnog muzejskog postava potraži stručna pomoć u okviru Sustava muzeja Hrvatske, odnosno matičnih muzeja za povijesne i etnografske zbirke - Hrvatskog povijesnog muzeja iz Zagreba (matičarka Jelena Borošak Marjanović) i Etnografskog muzeja u Zagrebu (matičar Ivan Šestan).

Općenito, u slučaju bilo kakvih prijedora ili stručnih problema u vezi s građom, a zbog jedinstvenog stručnog pristupa u obavljanju muzejske djelatnosti, upućujemo na stručnu pomoć matičnih muzeja za pojedine vrste građe.
(* Smjernice za izradu muzeološke koncepcije/ programa priložene su dopisu).

Vladimira Pavić, muzejska savjetnica, MDC

Zahtjev za **REGISTRACIJU I ZAŠTITU MUZEJSKE ZBIRKE** odnosno za upis na Listu zaštićenih kulturnih dobara upućuje se nadležnom konzervatorskom odjelu za zaštitu, odnosno na adresu Ministarstva kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine - Konzervatorski odjel u

Uz zahtjev za registraciju obavezno je priložiti propisanu dokumentaciju, sukladno čl. 6. Pravilnika o registru kulturnih dobara RH (NN 37/2001.) a to je:

- a) - osnovni identifikacijski podaci o kulturnom dobru (naziv zbirke, porijeklo, vrste predmeta, broj predmeta),
- b) - podaci o smještaju/mjestu čuvanja
- c) - sažeti opis zbirke uz navođenje razloga za utvrđivanje svojstva kulturnog dobra
- d) - popis predmeta u zbirci s osnovnim podacima (naziv, dimenzije, materijal, autor, fotodokumentacija), te
- e) - sustav mjera zaštite kulturnog dobra

SMJERNICE ZA IZRADU MUZEOLOŠKE KONCEPCIJE/ PROGRAMA I STALNOG MUZEJSKOG POSTAVA

Muzeološku koncepciju/ program muzeja radi stručna ekipa/povjerenstvo sastavljeno od stručnjaka raznih struka (stručno muzejsko osoblje, arhitekt, likovni suradnik, konzervatori i drugi suradnici - povjesničari umjetnosti, muzeolozi i sl).

Muzeološka koncepcija/ program morala bi obuhvatiti:

- **Konzervatorsku studiju zgrade** - nacrti, planovi i tlocrti prostora za muzej i pisana dokumentacija izvršenih konzervatorskih istraživanja sa valorizacijom objekta i zaključcima (Konzervatorski odjel koji je istraživanja radio i koji primjerak dokumentacije uručuje vlasniku ili korisniku objekta ili prostora u kojem je muzej smješten),

- **Prijedlog građevinske obnove i preporuke za sanaciju** - treba raditi u suradnji s konzervatorima.

- **IDEJNU KONCEPCIJU STALNOG POSTAVA** rade stručnjaci muzeja odnosno vanjski suradnici - muzealci s iskustvom ukoliko muzej ima samo jednog kustosa, a ona uključuje:

1. - Izradu scenarija tj. priču stalnog postava s obrazloženjem što se stalnim postavom želi prezentirati. Scenarij se radi **temeljem analize i valorizacije zbirki i građe u muzeju, te detaljanog popisa** (s fotografijom) i opisa izabranih predmeta s obrazloženjem zašto ulaze u stalni postav, u kojim prostorima, zašto i kako bi trebali biti izloženi.

2. - Analizu i valorizaciju prostora predviđenih za muzejske sadržaje kojom se predviđa namjena pojedinih prostora i mogućnost smještaja muzejskih sadržaja u primjerene prostorije (prostori koji moraju biti dostupni svim korisnicima, a to su: prijemni prostor, prodajni i ugostiteljski prostor, izložbeni prostor za stalne i povremene izložbe, prostor za edukativni rad, muzejska čitaonica s pristupom informacijsko-dokumentacijskom sustavu;

prostori koji su dostupni korisnicima samo uz nadzor ovlaštenog muzejskog osoblja: studijska čuvaonica, restauratorska i / ili preparatorska radionica, knjižnica, radne sobe, prostor za konzultaciju muzejske dokumentacije, prostor za prijem nove građe, radionica za tehničku pripremu izložbi; prostori dostupni samo ovlaštenom osoblju: čuvaonica muzejske građe, čuvaonica muzejske dokumentacije, spremište knjižnične građe i prostori za tehničko održavanje i sl.)

U koncepciju muzeja potrebno je uključiti i uređenje i korištenje dvorišta, tavana ili nekih drugih prostora ako muzej njima raspolaže.

3. - Plan rasporeda muzejskih sadržaja - povezan je s prethodnom točkom jer određuje logičan plan kretanja po muzeju i precizno definira koji sadržaj se smješta u pojedinu prostoriju.

Temeljem tako izrađene idejne koncepcije slijedi suradnja s arhitektom, konzervatorima i sl. (koji moraju realizirati prijedloge kustosa, a ne obratno).

Sastavni dio muzejskog programa/koncepcije je:

- **Historijat muzeja i muzejskih zbirki** - rezultat je obvezna zbirka dokumenata i fotografija o povijesti muzeja (preporučuje se prikupljanje sve moguće dokumentacije i fotodokumentacije o prvom osnivanju muzeja, o predmetima, zbirkama i ideji prvog muzejskog postava, princip skupljanja građe i nadopune zbirki.....).

(Isplanirati kakav muzej se želi u budućnosti iz čega proizlazi koncepcija nadopune zbirki i kriteriji skupljanja građe (dakle kakva građa se skuplja i zašto) odnosno Dokument o politici skupljanja građe).

- **Dugoročni plan zapošljavanja stručnog i tehničkog osoblja** (kustosa, informatičara, pedagoga, preparatora, muzejskog tehničara) bez kojih je nemoguće provoditi osnovne muzejske djelatnosti i normalno funkcioniranje muzeja.
